

Закон України Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків

Цей Закон визначає правові засади здійснення державного регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків та державного контролю за емісією (видачею) і обігом, укладенням та виконанням фінансових інструментів в Україні.

Стаття 1. Визначення термінів

Для цілей цього Закону наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків - здійснення державою в особі Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку комплексних заходів щодо упорядкування, контролю, нагляду за ринками капіталу, регулювання правил функціонування організованих товарних ринків і провадження клірингової діяльності щодо правочинів, вчинених на таких ринках, а також заходів щодо запобігання і протидії зловживанням і порушенням на ринках капіталу та організованих товарних ринках;

{Абзац третій статті 1 виключено на підставі Закону № 3480-IV від 23.02.2006}

{Абзац четвертий статті 1 виключено на підставі Закону № 3480-IV від 23.02.2006}

похідні цінні папери - цінні папери, механізм випуску та обігу яких пов'язаний з правом на придбання чи продаж протягом терміну, визначеного договором (контрактом), цінних паперів, інших фінансових та/або товарних ресурсів;

{Абзац шостий статті 1 виключено на підставі Закону № 3480-IV від 23.02.2006}

{Абзац сьомий статті 1 виключено на підставі Закону № 3480-IV від 23.02.2006}

{Абзац восьмий статті 1 виключено на підставі Закону № 3480-IV від 23.02.2006}

професійні учасники ринку цінних паперів - особи, які здійснюють професійну діяльність на ринку цінних паперів;

визначення кредитного рейтингу (рейтингування) - це діяльність з надання професійних послуг на ринку цінних паперів, спрямована на визначення кредитоспроможності об'єкта рейтингування, яка може бути проведена рейтинговим агентством;

кредитний рейтинг - це умовний вираз кредитоспроможності об'єкта рейтингування в цілому та/або його окремого боргового зобов'язання за національною шкалою кредитних рейтингів;

Національна рейтингова шкала (далі - Національна шкала) - шкала, яка поділена на визначені групи рівнів та рівні, кожен з яких характеризує здатність позичальника своєчасно та в повному обсязі виплачувати відсотки і основну суму за своїми борговими зобов'язаннями, а також його платоспроможність. Національна шкала використовується для оцінки кредитного ризику позичальника - органу місцевого самоврядування, суб'єкта господарювання та окремих боргових інструментів - облігацій, іпотечних цінних паперів, позик;

рейтингова оцінка емітента - характеризує рівень спроможності емітента цінних паперів своєчасно та в повному обсязі виплачувати відсотки і основну суму за борговими зобов'язаннями відносно боргових зобов'язань інших позичальників;

рейтингова оцінка цінних паперів емітента - характеризує рівень спроможності позичальника (емітента) своєчасно та у повному обсязі обслуговувати зобов'язання за цінними паперами;

корпоративне управління - система відносин, яка визначає правила та процедури прийняття рішень щодо діяльності господарського товариства та здійснення контролю, а також розподіл прав і обов'язків між органами товариства та його учасниками стосовно управління товариством;

{Абзац шістнадцятий статті 1 виключено на підставі Закону № 3267-VI від 21.04.2011}

система депозитарного обліку цінних паперів - сукупність записів про цінні папери (вид, номінальна вартість і кількість, характер зареєстрованих обмежень в обігу або реалізації прав за цінними паперами), їх емітентів, власників іменних цінних паперів, уповноважених ними осіб, управителів, заставодержателів, інших осіб, наділених відповідними правами щодо цінних паперів, що містять інформацію, яка дає можливість ідентифікувати названих осіб, а також іншу передбачену законодавством інформацію;

система реєстру власників іменних цінних паперів (система реєстру) - сукупність даних, що забезпечує ідентифікацію зареєстрованих у цій системі власників, номінальних утримувачів та емітента, а також іменних цінних паперів, зареєстрованих на їх ім'я, облік усіх змін інформації щодо вищевказаних осіб та цінних паперів, одержання та надання інформації цим особам і складання реєстру власників іменних цінних паперів.

Терміни "адміністратор за випуском облігацій", "актив, допущений до торгів на організованому ринку", "деривативний контракт", "збори власників облігацій", "інвестор в фінансові інструменти", "оператор організованого ринку", "особа, відповідальна за проведення зборів власників облігацій", "особа, яка здійснює управлінські функції", "офіційний канал зв'язку", "проспект цінних паперів", "професійний учасник ринків капіталу", "професійний учасник організованих товарних ринків", "ринки капіталу", "системно важливий професійний учасник ринків капіталу та організованих товарних ринків", "учасники ринків капіталу", "фінансові інструменти" вживаються у цьому Законі в значенні, наведеному у Законі України "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки".

Терміни "номінальний утримувач", "система депозитарного обліку" вживаються у цьому Законі в значенні, наведеному у Законі України "Про депозитарну систему України".

Термін "споживач фінансових послуг" вживається у цьому Законі в значенні, наведеному у Законі України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг".

Терміни "суб'єкти системи накопичувального пенсійного забезпечення", "вкладники", "учасники" вживаються у значенні, наведеному у статті 3 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування".

Стаття 2. Мета державного регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків

Державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків здійснюється з метою:

реалізації єдиної державної політики у сфері емісії (видачі) та обігу цінних паперів, укладення і виконання деривативних контрактів, вчинення правочинів щодо інших фінансових інструментів, а також організації діяльності професійних учасників організованих товарних ринків;

створення умов для ефективної мобілізації та розміщення учасниками ринків капіталу фінансових ресурсів з урахуванням інтересів суспільства;

забезпечення прозорості функціонування ринків капіталу, їх учасників та організованих товарних ринків;

забезпечення рівних можливостей для доступу осіб, що мають намір провадити професійну діяльність на ринках капіталу та організованих товарних ринках, емітентів та інвесторів до ринків капіталу та організованих товарних ринків;

гарантування прав власності на цінні папери;

захисту прав учасників ринків капіталу (у тому числі споживачів фінансових послуг) щодо фінансових послуг, які надаються особами, які провадять професійну діяльність на ринку капіталу;

інтеграції в європейський та світовий ринки капіталу;

дотримання учасниками ринків капіталу та організованих товарних ринків вимог актів законодавства;

запобігання монополізації та створення умов розвитку добросовісної конкуренції на ринках капіталу та організованих товарних ринках;

контролю за прозорістю та відкритістю ринків капіталу та організованих товарних ринків.

Стаття 3. Форми державного регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків

Державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків здійснюється у випадках і в межах, встановлених законом, у таких формах:

прийняття актів законодавства з питань діяльності учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків;

провадження нагляду, здійснення регулювання та контролю щодо реалізації прав та виконання обов'язків учасниками ринків капіталу та організованих товарних ринків;

регулювання емісії (видачі), обігу, викупу та погашення цінних паперів, укладення і виконання деривативних контрактів та вчинення і виконання правочинів щодо інших фінансових інструментів;

видача ліцензій на провадження відповідного виду діяльності в межах професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках, а також забезпечення контролю за такою діяльністю;

заборона здійснення професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках у разі відсутності ліцензії на відповідну діяльність або зупинення такої діяльності на певний строк (до одного року) відповідно до законодавства, а також притягнення до відповідальності за порушення правил здійснення такої діяльності згідно із законом;

реєстрація випусків цінних паперів, звітів про результати емісії цінних паперів та затвердження проспектів цінних паперів;

контроль за дотриманням емітентами порядку реєстрації випуску цінних паперів, звіту про результати емісії цінних паперів та затвердження проспекту цінних паперів;

створення системи захисту прав інвесторів у фінансові інструменти і контролю за дотриманням цих прав емітентами цінних паперів та особами, які провадять професійну діяльність на ринках капіталу;

контроль за достовірністю та повнотою розкриття інформації емітентами та особами, які провадять професійну діяльність на ринках капіталу та організованих товарних ринках;

встановлення правил і стандартів здійснення операцій на ринках капіталу та організованих товарних ринках, а також провадження контролю за дотриманням таких правил і стандартів;

пруденційний нагляд за професійними учасниками ринків капіталу та організованих товарних ринків у межах діяльності, яка провадиться такими учасниками на підставі виданої Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку ліцензії;

реєстрація специфікацій деривативних контрактів, які укладаються на організованому ринку деривативних контрактів;

контроль за діяльністю осіб, які провадять діяльність, пов'язану з ринками капіталу та організованими товарними ринками;

проведення інших заходів відповідно до закону.

Принцип мовчазної згоди не застосовується при здійсненні державного регулювання ринку цінних паперів Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку лише у встановлених законом випадках.

Вимоги, що встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку до професійних учасників ринків капіталу, які є банками, повинні узгоджуватися з відповідними вимогами до банків, встановленими Національним банком України.

Стаття 4. Діяльність на ринках капіталу та організованих товарних ринках, що підлягає ліцензуванню

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку у встановленому нею порядку в межах відповідних видів професійної діяльності на ринках капіталу видає ліцензії на такі види діяльності:

- 1) субброкерська діяльність;
- 2) брокерська діяльність;
- 3) дилерська діяльність;
- 4) діяльність з управління портфелем фінансових інструментів;
- 5) інвестиційне консультування;
- 6) андеррайтинг;
- 7) діяльність з розміщення з наданням гарантії;
- 8) діяльність з розміщення без надання гарантії;
- 9) діяльність з організації торгівлі цінними паперами на регульованому фондовому ринку;
- 10) діяльність з організації укладення деривативних контрактів на регульованому ринку деривативних контрактів;
- 11) діяльність з організації торгівлі інструментами грошового ринку на регульованому грошовому ринку;
- 12) діяльність з організації торгівлі цінними паперами на фондовому багатосторонньому торговельному майданчику;
- 13) діяльність з організації укладення деривативних контрактів на багатосторонньому торговельному майданчику деривативних контрактів;
- 14) діяльність з організації торгівлі облігаціями на організованому торговельному майданчику облігацій;
- 15) діяльність з організації укладення деривативних контрактів на організованому торговельному майданчику деривативних контрактів;
- 16) діяльність з управління активами;
- 17) діяльність з управління іпотечним покриттям;
- 18) депозитарна діяльність депозитарної установи;

- 19) діяльність із зберігання активів інститутів спільного інвестування;
- 20) діяльність із зберігання активів пенсійних фондів;
- 21) клірингова діяльність з визначення зобов'язань;
- 22) клірингова діяльність центрального контрагента;
- 23) діяльність з управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю;
- 24) діяльність з надання послуг у накопичувальній системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
- 25) діяльність з адміністрування недержавних пенсійних фондів.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку у встановленому нею порядку видає ліцензії на провадження професійної діяльності на організованих товарних ринках:

- 1) діяльності з організації торгівлі продукцією на товарних біржах;
- 2) діяльності з організації укладання деривативних контрактів на товарних біржах.

Ліцензування професійної діяльності здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку відповідно до законів України, що регулюють таку професійну діяльність, нормативно-правових актів, прийнятих згідно з цими законами.

У разі анулювання ліцензії на надання послуг у накопичувальній системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування недержавний пенсійний фонд - суб'єкт другого рівня системи пенсійного забезпечення може подати Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку не раніше ніж через три роки з дати анулювання такої ліцензії нову заяву про її видачу. Разом із заявою про видачу нової ліцензії на надання послуг має бути подано документи, що підтверджують усунення причин анулювання попередньої ліцензії.

Вимоги до форми подання документів (паперової або електронної) для отримання ліцензії встановлюються нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Стаття 4-1. Рейтингові агентства та рейтингова оцінка

Рейтингові оцінки, отримання яких відповідно до закону є обов'язковим, мають право визначати виключно уповноважені рейтингові агентства та/або міжнародні

рейтингові агентства (разом - Рейтингові агентства). Міжнародні рейтингові агентства обов'язково повинні бути визнані Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Особа набуває право визначати рейтингові оцінки з дати видачі їй Свідоцтва про включення до Державного реєстру уповноважених рейтингових агентств.

Особа включається до Державного реєстру уповноважених рейтингових агентств за результатами конкурсного відбору (далі - конкурс).

Переможцем конкурсу може бути декілька осіб.

Міжнародне рейтингове агентство набуває право визначати рейтингові оцінки з дати включення його до переліку визнаних Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

При визначенні рейтингової оцінки, визначення якої є обов'язковим за законом, уповноважене рейтингове агентство зобов'язане використовувати Національну шкалу.

Національна шкала поділяється на дві групи рівнів - інвестиційний та спекулятивний.

Національна шкала, а також поділ кожної групи рівнів на відповідні рівні затверджується Кабінетом Міністрів України.

Визначення рейтингової оцінки міжнародним рейтинговим агентством здійснюється за шкалою, яка прийнята таким агентством.

Випадки обов'язкового визначення рейтингової оцінки емітентів та цінних паперів визначаються законом.

Визначення рейтингової оцінки потребують такі емітенти:

- 1) підприємства, у статутних капіталах яких є державна частка;
- 2) підприємства, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави;
- 3) підприємства, які займають монопольне (домінуюче) становище.

Обов'язковість визначення рейтингової оцінки не залежить від форми власності, підпорядкування чи інших ознак емітента.

Визначення рейтингової оцінки, якщо інше не встановлено законом, потребують усі види боргових та іпотечних емісійних цінних паперів, які не розподіляються

між засновниками або серед заздалегідь визначеного кола осіб і можуть розповсюджуватися шляхом публічної пропозиції, купуватися та продаватися на регульованому фондовому ринку, крім облігацій міжнародних фінансових організацій, крім державних цінних паперів та цінних паперів, емітованих Державною іпотечною установою.

Обов'язковість визначення рейтингової оцінки цінних паперів не залежить від емітента, способу їхньої емісії, порядку розміщення чи інших ознак.

Стаття 5. Органи, що здійснюють державне регулювання ринку цінних паперів

Державне регулювання ринку цінних паперів здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. Інші державні органи здійснюють контроль за діяльністю учасників ринку цінних паперів у межах своїх повноважень, визначених чинним законодавством.

З метою забезпечення державного регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку створює комплексну інформаційну систему (далі - КІС) як інтегровану систему, складові (підсистеми) якої забезпечують, зокрема, здійснення Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку нагляду за діяльністю учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, надання нею послуг (у тому числі електронних), пов'язаних із здійсненням державного регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків, фізичним та юридичним особам, а також розкриття інформації учасниками ринків капіталу та професійними учасниками організованих товарних ринків.

Порядок функціонування КІС встановлюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку. Доступ учасників ринків капіталу та професійних учасників організованих товарних ринків до КІС здійснюється на безоплатній основі.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку укладає з державним підприємством, що належить до сфери її управління, договір про технічне, технологічне забезпечення функціонування КІС, умови якого повинні містити, зокрема, обов'язок такого підприємства (технічного адміністратора) забезпечити збереження та захист даних, що містяться в КІС.

Стаття 6. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР) є державним колегіальним органом, підпорядкованим Президенту України, підзвітним Верховній Раді України.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку складається з Комісії як колегіального органу та центрального апарату.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку може утворювати територіальні органи у випадках, передбачених у положенні про Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку здійснює повноваження через центральний апарат і свої територіальні органи.

Голова, члени Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, керівні працівники та спеціалісти центрального апарату і відповідних територіальних органів є державними службовцями.

Положення про Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку затверджується Президентом України.

Гранична чисельність працівників Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку затверджується Президентом України.

Штатний розпис Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку затверджується Головою Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику. Структура Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку затверджується Головою Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку в межах видатків, передбачених у Державному бюджеті України.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку як колегіальний орган утворюється у складі Голови Комісії та шести членів Комісії.

Голова та члени Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку призначаються на посади та звільняються з посад Президентом України шляхом видання відповідного указу.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку є правомочною з моменту призначення більше половини її загального кількісного складу.

Основною формою роботи Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку як колегіального органу є засідання.

Засідання Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку є правомочним, якщо на ньому присутні більше половини її загального кількісного складу.

Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку вважається прийнятим, якщо за нього проголосувала більшість від загального кількісного складу. Голова та члени Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку мають по одному голосу кожен.

Головою та членом Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку можуть бути громадяни України, які мають повну вищу (профільну, економічну або юридичну) освіту, досвід роботи на керівних посадах не менше трьох років упродовж останніх десяти років.

Голова та член Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку не можуть бути власниками корпоративних прав професійних учасників фондового ринку.

Строк повноважень Голови та членів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку становить шість років. Одна й та ж особа не може бути Головою та/або членом Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку більше двох строків підряд.

Голова та член Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку можуть бути звільнені з посади у разі подання заяви про відставку, неможливості виконання обов'язків за станом здоров'я, припинення громадянства України, грубого порушення службових обов'язків, набрання законної сили обвинувальним вироком суду у вчиненні кримінального правопорушення, наявності інших підстав, передбачених законами.

Повноваження члена Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку припиняються у разі його смерті, визнання безвісно відсутнім або оголошення померлим.

Не може бути підставою для звільнення члена Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку набуття повноважень новообраним Президентом України.

Після закінчення строку повноважень Голова або член Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку продовжує виконувати свої обов'язки до призначення відповідно нового Голови або члена Комісії.

Голова Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку:

- 1) очолює систему Комісії та керує її діяльністю;
- 2) затверджує Регламент Комісії;

- 3) координує роботу членів Комісії, розподіляє обов'язки між членами Комісії за відповідними напрямками щодо виконання покладених на Комісію завдань;
- 4) скликає і проводить засідання Комісії, вносить питання до розгляду на її засіданнях, підписує протоколи засідань та рішення Комісії, затверджує порядок денний засідання Комісії;
- 5) призначає на посади та звільняє з посад згідно із законодавством керівника та працівників центрального апарату Комісії;
- 6) здійснює керівництво діяльністю територіальних органів Комісії, призначає на посади та звільняє з посад у встановленому законодавством порядку керівників цих органів;
- 7) здійснює в установленому порядку представницькі функції щодо діяльності Комісії;
- 8) має право без спеціальних дозволів представляти Комісію у суді;
- 9) представляє інтереси Комісії у Кабінеті Міністрів України, має право брати участь у засіданнях Кабінету Міністрів України з правом дорадчого голосу;
- 10) подає Президенту України пропозиції щодо призначення на посади та звільнення з посад членів Комісії;
- 11) дає у передбачених законом випадках письмові доручення уповноваженим особам Комісії провадити розгляд справ про правопорушення на ринку цінних паперів;
- 12) видає накази, розпорядження та доручення з питань, що належать до його компетенції;
- 13) у встановленому законодавством порядку присвоює працівникам Комісії ранги державних службовців, вживає заходів заохочення, притягнення їх до дисциплінарної відповідальності;
- 14) затверджує кадровий резерв центрального апарату та керівників територіальних органів Комісії;
- 15) затверджує структуру центрального апарату та територіальних органів Комісії;
- 16) затверджує положення про структурні підрозділи центрального апарату Комісії;
- 17) здійснює інші повноваження відповідно до законодавства.

У разі відсутності Голови Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку або неможливості здійснення ним своїх повноважень його обов'язки виконує один із членів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку за окремим наказом Голови.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку розробляє програми розвитку фондового ринку, які затверджуються Президентом України.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку розробляє і затверджує нормативно-правові акти з питань, що належать до її компетенції, обов'язкові до виконання центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, учасниками ринку цінних паперів, їх об'єднаннями, контролює їх виконання.

Проекти актів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, що мають ознаки регуляторного акта, але на які не поширюється дія Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності", оприлюднюються з метою одержання зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань у порядку та спосіб, що передбачені Законом України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності". Строк, протягом якого приймаються зауваження та пропозиції, встановлюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку та не може становити менше ніж десять робочих днів з дня, наступного за днем оприлюднення проекту акта. Усі зауваження і пропозиції щодо проекту акта, одержані протягом установленого строку, підлягають обов'язковому розгляду Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку. За результатами такого розгляду Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку повністю чи частково враховує одержані зауваження і пропозиції або мотивовано їх відхиляє. Інформація про результати розгляду зауважень та пропозицій підлягає обов'язковому оприлюдненню на офіційному веб-сайті Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку протягом п'яти робочих днів з дня, наступного за днем такого розгляду.

Нормативно-правові акти Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку підлягають державній реєстрації Міністерством юстиції України.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку звертається до суду з позовами (заявами) у зв'язку з порушенням законодавства України про ринки капіталу та організовані товарні ринки.

При Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку створюються Консультаційно-експертна рада, інші органи та установи.

Консультаційно-експертна рада розробляє рекомендації щодо політики на ринку цінних паперів та бере участь у підготовці й обговоренні проектів нормативно-правових актів, які розробляються і розглядаються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Склад Консультаційно-експертної ради та положення про неї затверджуються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Стаття 7. Завдання Національної комісії України з цінних паперів та фондового ринку

Основними завданнями Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку є:

- 1) формування та забезпечення реалізації єдиної державної політики щодо розвитку та функціонування ринків капіталу та організованих товарних ринків в Україні, сприяння адаптації національних ринків капіталу до міжнародних стандартів;
- 2) координація діяльності державних органів з питань функціонування в Україні ринків капіталу та організованих товарних ринків;
- 3) здійснення державного регулювання та контролю за емісією (видачею) і обігом цінних паперів, укладенням і виконанням деривативних контрактів і вчиненням та виконанням правочинів щодо інших фінансових інструментів на організованих ринках, а також у сфері спільного інвестування;
- 3-1) здійснення державного регулювання та контролю у системі накопичувального пенсійного забезпечення;
- 4) захист прав інвесторів у фінансові інструменти (у тому числі споживачів фінансових послуг у межах компетенції, визначеної Законом України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг") та учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків шляхом застосування заходів щодо запобігання і припинення порушень законодавства про ринки капіталу та організовані товарні ринки, у тому числі про систему накопичувального пенсійного забезпечення, застосування санкцій за порушення законодавства у межах своїх повноважень;
- 5) сприяння розвитку ринків капіталу та організованих товарних ринків;
- 6) узагальнення практики застосування законодавства України з питань емісії (видачі) та обігу цінних паперів в Україні, укладення та виконання деривативних контрактів і вчинення та виконання правочинів щодо інших фінансових

інструментів на організованих ринках капіталу, розроблення пропозицій щодо його вдосконалення.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку відповідно до покладених на неї завдань у випадках і межах, встановлених законом:

1) встановлює вимоги до емісії (видачі) та обігу цінних паперів, до проспекту цінних паперів (рішення про емісію цінних паперів), у тому числі іноземних емітентів, які здійснюють емісію цінних паперів на території України, а також встановлює порядок затвердження проспекту цінних паперів, реєстрації випуску цінних паперів, рішення про емісію цінних паперів, звіту про результати емісії та порядок скасування реєстрації випуску цінних паперів;

2) встановлює за погодженням з Національним банком України додаткові вимоги щодо випуску цінних паперів комерційними банками;

3) встановлює порядок реєстрації випуску цінних паперів та затвердження проспекту цінних паперів;

{Пункт 4 частини другої статті 7 виключено на підставі Закону № 2418-VIII від 15.05.2018}

5) здійснює реєстрацію випусків цінних паперів, затверджує проспекти цінних паперів та скасовує реєстрацію випусків цінних паперів;

5-1) встановлює порядок затвердження проспекту цінних паперів у процесі допуску таких цінних паперів до торгів на фондовій біржі;

5-2) встановлює максимальну сумарну номінальну вартість цінних паперів, щодо яких здійснюється публічна пропозиція, яка не вимагає оформлення проспекту цінних паперів, та встановлює порядок та вимоги до документів, що складаються при здійсненні публічної пропозиції;

6) встановлює вимоги та здійснює допуск цінних паперів іноземних емітентів до обігу їх на території України;

6-1) визначає особливості розміщення, публічної пропозиції та обігу на території України цінних паперів іноземних емітентів;

7) встановлює вимоги до правил функціонування організованого ринку та реєструє такі правила (зміни до них);

7-1) встановлює порядок допуску цінних паперів до торгів на організованому фондовому ринку, а також порядок укладання та виконання правочинів щодо таких цінних паперів;

7-2) встановлює вимоги до специфікації деривативних контрактів, які укладаються на організованому ринку, та реєструє їх (зміни до них);

{Пункт 8 частини другої статті 7 виключено на підставі Закону № 2210-VIII від 16.11.2017}

9) встановлює порядок та видає ліцензії, передбачені статтею 4 цього Закону, а також анулює зазначені ліцензії в разі порушення вимог законодавства;

10) встановлює перелік звітних даних та порядок їх складання учасниками ринків капіталу та організованих товарних ринків;

10-1) публікує на своєму офіційному веб-сайті календар торговельних днів організованих ринків на території України;

10-2) здійснює контроль за розміщенням регульованої інформації у базі даних особи, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників ринків капіталу;

10-3) здійснює контроль за достовірністю, зрозумілістю, узгодженістю та повнотою фінансової звітності учасників фондового ринку, її відповідності, у тому числі за міжнародними стандартами фінансової звітності;

11) встановлює за погодженням з Національним банком України особливості видачі банкам ліцензій на провадження діяльності на ринку цінних паперів, а також особливості діяльності Національного банку України на ринку цінних паперів;

12) визначає за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, а щодо діяльності банків на ринку цінних паперів - також з Національним банком України особливості ведення обліку операцій з фінансовими інструментами;

13) здійснює контроль за дотриманням законодавства і призначає державних представників в операторах організованого ринку капіталу та у Центральному депозитарії цінних паперів;

14) встановлює порядок розгляду справ про порушення законодавства про ринки капіталу та організовані товарні ринки, у тому числі про систему накопичувального пенсійного забезпечення;

14-1) встановлює зразок та видає свідоцтво про реєстрацію об'єднання професійних учасників фондового ринку як саморегулювальної організації;

14-2) встановлює порядок розгляду справ про правопорушення на ринку цінних паперів та у системі накопичувального пенсійного забезпечення;

15) встановлює вимоги, порядок та стандарти щодо обов'язкового розкриття інформації емітентами та особами, які провадять професійну діяльність на ринках капіталу та організованих товарних ринках, забезпечує функціонування загальнодоступної інформаційної бази даних про ринки капіталу та організовані товарні ринки відповідно до законодавства;

16) бере участь у розробці та вносить на розгляд у встановленому порядку проекти актів законодавства, що регулюють питання розвитку ринків капіталу та організованих товарних ринків України та системи накопичувального пенсійного забезпечення, а також бере участь у підготовці відповідних проектів міжнародних договорів України, здійснює співробітництво з державними органами і неурядовими організаціями іноземних держав, міжнародними організаціями з питань, віднесених до їх компетенції;

17) координує роботу з підготовки фахівців із питань ринків капіталу та організованих товарних ринків;

17-1) встановлює кваліфікаційні вимоги до осіб, які вчиняють дії, пов'язані з безпосереднім провадженням професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках;

17-2) встановлює порядок та проводить сертифікацію фізичних осіб (крім пов'язаних агентів) шляхом видачі сертифікатів на право вчинення дій, пов'язаних з безпосереднім провадженням професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках, їх дублікатів, а також анулювання таких сертифікатів;

18) розробляє і організовує виконання заходів, спрямованих на запобігання порушенням законодавства України про ринки капіталу та організовані товарні ринки, у тому числі законодавства про систему накопичувального пенсійного забезпечення;

19) організовує проведення наукових досліджень з питань функціонування фондового ринку в Україні;

20) інформує громадськість про свою діяльність та стан розвитку ринку цінних паперів, оприлюднює та надає інформацію за запитом відповідно до Закону України "Про доступ до публічної інформації";

21) встановлює порядок здійснення професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках, у тому числі іноземними юридичними особами та

підприємствами з іноземними інвестиціями;

22) видає дозволи, визначає стандарти і правила діяльності, реєструє випуск та інформацію про випуск інвестиційних сертифікатів інвестиційних фондів та інвестиційних компаній;

23) роз'яснює порядок застосування законодавства про ринки капіталу та організовані товарні ринки, у тому числі законодавства про систему накопичувального пенсійного забезпечення, і законодавства про акціонерні товариства;

{Пункт 24 частини другої статті 7 виключено на підставі Закону № 2258-VIII від 21.12.2017}

24-1) встановлює вимоги, визначає порядок ведення та веде реєстр суб'єктів оціночної діяльності, які можуть проводити незалежну оцінку у випадках, встановлених законодавством про ринки капіталу та організовані товарні ринки та акціонерні товариства;

25) визначає порядок ведення та веде реєстри:

а) професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків;

б) інститутів спільного інвестування;

в) недержавних пенсійних фондів;

г) об'єднань професійних учасників;

25-1) визначає порядок ведення та веде реєстр осіб, уповноважених надавати інформаційні послуги на фондовому ринку;

26) встановлює відповідно до закону особливості порядку реорганізації і ліквідації професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків (за винятком банків);

27) встановлює критерії віднесення операцій з фінансовими інструментами до операцій, що становлять професійну діяльність на ринках капіталу та організованих товарних ринках;

28) визначає професійні вимоги до керівників, головних бухгалтерів та керівників структурних підрозділів професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, інститутів спільного інвестування, недержавних пенсійних фондів;

29) здійснює методологічне забезпечення запровадження та розвитку принципів корпоративного управління відповідно до законодавства;

29-1) встановлює додаткові вимоги до проведення зборів власників облігацій, підбиття підсумків голосування на них, оформлення рішень зборів, зберігання документації у зв'язку із зборами;

30) у межах, визначених Законом України "Про інститути спільного інвестування" , встановлює вимоги щодо здійснення діяльності компаній з управління активами та інститутів спільного інвестування;

30-1) у межах, визначених Законом України "Про іпотечні облігації", встановлює вимоги щодо здійснення діяльності з управління іпотечним покриттям;

30-2) встановлює вимоги до осіб, які можуть бути адміністраторами за випуском облігацій;

31) видає уповноваженим рейтинговим агентствам Свідоцтво про включення до Державного реєстру уповноважених рейтингових агентств;

32) визначає перелік міжнародних рейтингових агентств, які мають право визначати обов'язкові за законом рейтингові оцінки емітентів та цінних паперів;

33) встановлює порядок ведення та веде Державний реєстр уповноважених рейтингових агентств;

34) встановлює правила визначення уповноваженим рейтинговим агентством рейтингової оцінки за Національною шкалою;

35) встановлює порядок подання Рейтинговим агентством інформації до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку;

36) встановлює відповідність рівнів рейтингових оцінок за шкалою міжнародних рейтингових агентств рівням за Національною шкалою;

37) узагальнює досвід та практику діяльності Рейтингових агентств і забезпечує публічність визначених рейтингових оцінок;

37-1) встановлює наявність ознак маніпулювання на організованих ринках;

37-2) встановлює критерії суттєвого відхилення ціни від поточної ціни відповідного активу, допущеного до торгів на організованому ринку залежно від виду, ліквідності та/або ринкової вартості такого активу;

37-3) погоджує відповідно до Закону України "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки" в установленому нею порядку набуття особою участі у

професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків (крім банків) або її збільшення;

37-4) встановлює вимоги та розробляє і затверджує стандарти корпоративного управління в професійних учасниках ринків капіталу та організованих товарних ринків, а також здійснює контроль за їх дотриманням;

37-5) встановлює пруденційні нормативи та інші показники та вимоги, що обмежують ризики по операціях, пов'язаних з безпосереднім провадженням професійної діяльності щодо кожного виду професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках, а також суб'єктів системи накопичувального пенсійного забезпечення;

37-6) погоджує кандидатури на посади керівників операторів організованих ринків капіталу, організованих товарних ринків та Центрального депозитарію цінних паперів;

37-7) погоджує статuti (зміни до них) операторів організованого ринку та Центрального депозитарію цінних паперів, реєструє правила (зміни до них) організованого ринку та Центрального депозитарію цінних паперів;

37-8) установлює вимоги до реклами на ринку капіталу та здійснює нагляд за дотриманням законодавства про рекламу фінансових інструментів;

37-9) визначає особливості регулювання та нагляду за системно важливими професійними учасниками ринків капіталу та організованих товарних ринків;

37-10) встановлює за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, ознаки фіктивності емітента цінних паперів;

37-11) приймає рішення про включення емітента до списку емітентів, що мають ознаки фіктивності, у порядку, встановленому Комісією за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику;

37-12) здійснює авторизацію юридичних осіб, які мають намір провадити діяльність з надання інформаційних послуг на ринках капіталу та організованих товарних ринках та осіб, які мають намір провадити діяльність торгового репозиторію на ринках капіталу та організованих товарних ринках;

37-13) встановлює вимоги до іноземних фінансових установ, які можуть відкрити рахунок у цінних паперах номінального утримувача в депозитарній установі;

37-14) щокварталу розраховує середньозважений показник зміни чистої вартості одиниці пенсійних активів та оприлюднює таку інформацію в установленому нею порядку;

37-15) оприлюднює в установленому нею порядку перелік недержавних пенсійних фондів - суб'єктів другого рівня системи пенсійного забезпечення, яким видана ліцензія на надання послуг у накопичувальній системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;

37-16) порушує перед радою недержавного пенсійного фонду питання щодо заміни особи, яка здійснює управління пенсійними активами такого фонду, у разі якщо в результаті діяльності такої особи зміна чистої вартості одиниці пенсійних активів такого фонду зменшилася протягом останнього року більш як на 10 відсотків;

37-17) встановлює форму та вимоги до інформації про накопичувальну систему загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, яка підлягає оприлюдненню, та визначає порядок її оприлюднення;

37-18) оприлюднює інформацію про страхові організації, які здійснюють страхування довічних пенсій за рахунок коштів накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, у тому числі показники, що застосовуються ними для розрахунку довічних пенсій;

37-19) погоджує статuti недержавних пенсійних фондів та зміни до них у встановленому нею порядку;

37-20) реєструє інвестиційні декларації недержавних пенсійних фондів та зміни до них у встановленому нею порядку;

37-21) погоджує у встановленому нею порядку кандидатури осіб, делегованих до рад недержавних пенсійних фондів;

37-22) здійснює нагляд за дотриманням законодавства про ринки капіталу та організовані товарні ринки, у тому числі про систему накопичувального пенсійного забезпечення;

37-23) визначає порядок надання адміністративних послуг Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

37-24) у визначеному нею порядку встановлює факт наявності значного впливу на управління або діяльність професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків";

38) виконує інші завдання відповідно до закону.

Комісія під час виконання покладених на неї завдань взаємодіє з іншими центральними органами виконавчої влади, відповідними органами Автономної Республіки Крим, місцевими органами виконавчої влади і відповідними органами самоврядування.

Стаття 8. Повноваження Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку у випадках і межах, встановлених законом:

1) давати висновки про віднесення фінансових інструментів до того чи іншого виду, визначеного чинним законодавством;

{Пункт 2 частини першої статті 8 виключено на підставі Закону № 738-ІХ від 19.06.2020}

3) встановлювати розмір плати за реєстраційні дії щодо учасників ринків капіталу та інших осіб, у передбачених законодавством випадках, а також за видачу ліцензій та сертифікатів, що видаються Комісією, виходячи з принципу відшкодування витрат, пов'язаних з наданням таких послуг;

{Пункт 4 частини першої статті 8 виключено на підставі Закону № 738-ІХ від 19.06.2020}

5) у разі порушення законодавства про ринки капіталу та організовані товарні ринки, у тому числі про систему накопичувального пенсійного забезпечення, вносити попередження, зупиняти або анулювати дію ліцензій, передбачених статтею 4 цього Закону;

5-1) зупиняти обіг цінних паперів емітента, зокрема у зв'язку з включенням його до списку емітентів, що мають ознаки фіктивності, а також відновлювати їх обіг;

5-2) подавати позов до суду про припинення юридичної особи - емітента у зв'язку з включенням його до списку емітентів, що мають ознаки фіктивності;

{Пункт 5-3 статті 8 виключено на підставі Закону № 2210-VIII від 16.11.2017}

5-4) встановлювати за погодженням з Антимонопольним комітетом України максимальні розміри тарифів на оплату послуг оператора організованого ринку;

5-5) у разі нерозкриття номінальним утримувачем інформації у випадках, встановлених законом, заборонити або обмежити на строк до усунення зазначеного порушення проведення всіх або окремих депозитарних операцій на рахунку в цінних паперах номінального утримувача, щодо якого не було

розкрито зазначену інформацію;

5-6) розглядати справи про порушення прав споживачів фінансових послуг та накладати адміністративні стягнення, фінансові санкції та застосовувати заходи впливу, передбачені законодавством;

{Пункт 6 статті 8 виключено на підставі Закону № 3541-IV від 15.03.2006}

7) у разі порушення оператором організованого ринку законодавства про ринки капіталу та організовані товарні ринки та/або правил функціонування таких ринків зупиняти торгівлю на таких ринках до усунення порушень;

8) здійснювати контроль за достовірністю і розкриттям інформації, що здійснюється емітентами, суб'єктами системи накопичувального пенсійного забезпечення (крім вкладників та учасників) та особами, які здійснюють професійну діяльність на ринках капіталу та організованих товарних ринках, і саморегулювальними організаціями, та її відповідністю встановленим вимогам;

8-1) у процесі розгляду проспекту цінних паперів, поданого на затвердження, вимагати від емітента (інших осіб, які оформили проспект) подання до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку будь-якої інформації, що може мати вплив на оцінку цінних паперів, які допущені до торгів на регульованому ринку;

8-2) у процесі розгляду проспекту цінних паперів, поданого на затвердження, вимагати від емітента (інших осіб, які оформили проспект) доповнення проспекту цінних паперів, поданого на затвердження до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку;

8-3) оприлюднювати інформацію про факт невиконання емітентом своїх зобов'язань, зазначених у проспекті цінних паперів;

8-4) у процесі розгляду проспекту цінних паперів, поданого на затвердження, вимагати надання інформації та документів від аудиторів (аудиторських фірм), емітентів (осіб, які здійснюють управлінські функції в них);

8-5) вимагати надання інформації та документів акціонерів або власників інших фінансових інструментів, фізичних чи юридичних осіб, які зобов'язані подавати повідомлення, передбачене статтею 64-1 Закону України "Про акціонерні товариства", а також осіб, яких такі особи контролюють, або осіб, під контролем яких такі особи перебувають;

8-6) вимагати від емітента здійснити розкриття інформації, подання якої вимагається згідно з пунктом 8-1 цієї статті, у порядку та строки, визначені

Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

8-7) самостійно розкривати інформацію, подання якої вимагається згідно з пунктом 8-1 цієї статті, за своєю ініціативою у випадку, якщо емітент не виконав відповідної вимоги Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, передбаченої пунктом 8-6 цієї статті;

8-8) оприлюднювати інформацію про факт невиконання емітентом, акціонером або власником інших фінансових інструментів, фізичними чи юридичними особами, які зобов'язані подавати повідомлення, передбачене статтею 64-1 Закону України "Про акціонерні товариства", обов'язків, передбачених зазначеною статтею;

9) встановлювати порядок проведення перевірок та оформлення їх результатів, відповідно до якого проводити самостійно чи разом з іншими відповідними органами перевірки діяльності професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, суб'єктів системи накопичувального пенсійного забезпечення (крім вкладників та учасників) щодо їх діяльності у такій системі, та саморегулювних організацій професійних учасників ринків капіталу, а також перевірки діяльності емітентів щодо стану корпоративного управління та здійснення операцій з емісії та обігу цінних паперів;

9-1) проводити самостійно чи спільно з іншими відповідними органами перевірки юридичних осіб, що отримали ліцензію, передбачену статтею 4 цього Закону, та строк дії якої закінчився або яку анульовано, щодо дотримання вимог законодавства, що регулює дії таких юридичних осіб у випадку закінчення строку дії або анулювання їх ліцензії. Така перевірка може бути проведена не більше ніж протягом трьох років з дня закінчення дії (анулювання) зазначеної ліцензії;

9-2) самостійно чи спільно з іншими відповідними органами проводити перевірки осіб, які здійснюють професійну діяльність на ринках капіталу та організованих товарних ринках, на предмет дотримання законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг;

9-3) проводити перевірки адміністраторів за випуском облігацій щодо додержання вимог законодавства про ринки капіталу, які застосовуються до адміністратора за випуском облігацій;

10) надсилати офіційним каналом зв'язку емітентам, суб'єктам системи накопичувального пенсійного забезпечення (крім вкладників та учасників) та особам, які провадять професійну діяльність на ринках капіталу та організованих товарних ринках, та саморегулювним організаціям обов'язкові для виконання

розпорядження про усунення порушень законодавства про ринки капіталу та організовані товарні ринки, законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг та законодавства про акціонерні товариства, а також вимагати надання необхідних документів відповідно до законодавства;

10-1) у процесі розгляду проспекту цінних паперів, поданого на затвердження, вимагати надання інформації та документів від емітента (інших осіб, які оформили проспект), а також осіб, які контролюються емітентом (іншими особами, які оформили проспект) або які контролюють емітента (інших осіб, які оформили проспект);

10-2) у процесі розгляду проспекту цінних паперів, поданого на затвердження, вимагати надання інформації та документів від offerента цінних паперів, аудиторів (аудиторських фірм), осіб, які здійснюють управлінські функції в емітенті, та/або особи, яка подає заявку про допуск до торгів на фондовій біржі;

10-3) вимагати надання пояснень (у письмовій та усній формі), документів, інформації від державних органів, учасників фондового ринку або будь-яких інших фізичних чи юридичних осіб, які здійснюють (виявили намір здійснювати) операції на ринку цінних паперів та/або яким можуть бути відомі обставини, пов'язані з предметом перевірки;

11) надсилати матеріали в правоохоронні органи стосовно фактів правопорушень, за які передбачена адміністративна та кримінальна відповідальність, якщо до компетенції комісії не входить накладення адміністративних стягнень за відповідні правопорушення;

11-1) надавати Бюро економічної безпеки України заяви та інформацію про можливе вчинення кримінальних правопорушень, віднесених до його підслідності;

12) надсилати матеріали в органи Антимонопольного комітету України у разі виявлення порушень законодавства про захист економічної конкуренції;

13) розробляти і затверджувати з питань, що належать до її компетенції, обов'язкові для виконання нормативні акти;

14) накладати адміністративні стягнення, штрафні та інші санкції за порушення чинного законодавства про ринки капіталу та організовані товарні ринки, у тому числі про систему накопичувального пенсійного забезпечення, на юридичних осіб та їх співробітників, аж до анулювання ліцензій на здійснення професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках;

15) порушувати питання про звільнення з посад керівників операторів організованих ринків, Центрального депозитарію цінних паперів та інших установ інфраструктури ринків капіталу у випадках недодержання ними чинного законодавства України про ринки капіталу та організовані товарні ринки, у тому числі про систему накопичувального пенсійного забезпечення, з метою захисту інтересів інвесторів у фінансові інструменти та громадян;

16) призначати тимчасово (до шести місяців) керівників операторів організованих ринків капіталу та організованих товарних ринків, Центрального депозитарію цінних паперів та інших установ інфраструктури ринків капіталу, зупиняти або припиняти допуск активів до торгів на організованих ринках або торгівлю ними на будь-якому такому ринку, зупиняти операції з деривативами на організованому ринку, зупиняти кліринг та укладення договорів купівлі-продажу активів, що допущені до торгів на організованих ринках на певний термін для захисту держави, інвесторів;

16-1) призупиняти торгівлю цінними паперами (однакового типу та класу) на організованих ринках на період до 10 робочих днів у разі наявності достатніх підстав, підтверджених відповідними документами, вважати, що вимоги законодавства про ринки капіталу та/або про акціонерні товариства було порушено;

16-2) забороняти торгівлю цінними паперами (однакового типу та класу) на організованих ринках, якщо встановлено факт порушення законодавства про ринки капіталу та/або про акціонерні товариства;

16-3) відкладати або забороняти торгівлю цінними паперами, якщо Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку на основі достатніх підстав, підтверджених відповідними документами, вважає, що емітент перебуває в ситуації, коли подальший обіг цінних паперів такого емітента порушуватиме права інвесторів;

16-4) забороняти публічну пропозицію цінних паперів або допуск цінних паперів до торгів на регульованому ринку, якщо встановлено факт порушення вимог законодавства про ринки капіталу та/або про акціонерні товариства;

17) здійснювати разом з іншими виконавчими органами контроль за поліграфічною базою з випуску цінних паперів;

18) здійснювати моніторинг руху інвестицій в Україну та за її межі через фондовий ринок;

19) розробляти моделі інфраструктури ринків капіталу;

- 20) вести облік, встановлювати вимоги до програмного забезпечення автоматизованих, інформаційних та інформаційно-комунікаційних систем, призначених для здійснення професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках, та здійснювати контроль за дотриманням зазначених вимог;
- 21) вилучати під час проведення перевірок на строк до трьох робочих днів документи, що підтверджують факти порушення актів законодавства про ринки капіталу та організовані товарні ринки та захист прав споживачів фінансових послуг;
- 22) порушувати в суді питання про ліквідацію корпоративного інвестиційного фонду;
- 23) приймати рішення про ліквідацію пайового інвестиційного фонду;
- 24) проводити перевірки незалежних оцінювачів майна інститутів спільного інвестування щодо додержання вимог законодавства у сфері спільного інвестування;
- 25) з метою запобігання і боротьби з правопорушеннями на ринках капіталу у рамках міжнародного співробітництва на умовах взаємності надавати та одержувати інформацію з питань функціонування ринків капіталу, яка не становить державної таємниці та не призводить до розголошення професійної таємниці;
- 26) з метою запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, здобутих злочинним шляхом, у рамках міжнародного співробітництва надавати та одержувати від відповідних органів інших держав інформацію стосовно діяльності окремих професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків у випадках і порядку, встановлених у відповідних міжнародних договорах України;
- 27) встановлювати граничні тарифи на послуги Рейтингових агентств, які оплачуються за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів;
- 28) проводити самостійно чи разом з іншими відповідними органами перевірки фінансово-господарської діяльності уповноважених рейтингових агентств;
- 29) у разі виявлення ознак порушення Рейтинговим агентством вимог законів України у сфері цінних паперів та/або нормативних актів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку вживати заходи впливу відповідно до законодавства, в тому числі виключати уповноважені рейтингові агентства з Державного реєстру уповноважених рейтингових агентств, анулювати Свідоцтво

про включення до Державного реєстру уповноважених рейтингових агентств, виключити міжнародні рейтингові агентства з переліку визнаних;

30) для захисту інтересів держави та інвесторів у цінні папери зупиняти на підставі рішення Комісії внесення змін до системи реєстру власників іменних цінних паперів або до системи депозитарного обліку щодо цінних паперів певного емітента або певного власника на строк до усунення порушень, що стали підставою для прийняття такого рішення;

{Пункт 31 частини першої статті 8 виключено на підставі Закону № 738-IX від 19.06.2020}

31-1) звертатися до суду з позовом (заявою) про припинення акціонерного товариства внаслідок:

допущення при його створенні порушень, які неможливо усунути;

неподання акціонерним товариством протягом двох років поспіль Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку інформації, передбаченої законом;

неутворення органів акціонерного товариства протягом року з дня реєстрації Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку звіту про результати приватного розміщення акцій серед засновників акціонерного товариства;

нескликання акціонерним товариством загальних зборів акціонерів протягом двох років поспіль;

відсутності в акціонерного товариства зареєстрованого в установленому порядку випуску акцій;

32) узагальнювати практику застосування законодавства з питань корпоративного управління;

33) здійснювати контроль за виконанням фізичними та юридичними особами вимог, встановлених Законом України "Про акціонерні товариства", зокрема щодо:

придбання акцій товариства за наслідками придбання контрольного пакета акцій та значного контрольного пакета акцій;

обов'язкового продажу акцій акціонерами на вимогу особи (осіб, що діють спільно) - власника домінуючого контрольного пакета акцій;

обов'язкового придбання акцій особою (особами, що діють спільно) - власником домінуючого контрольного пакета акцій на вимогу акціонерів;

- 34) розробляти методичні рекомендації щодо організації системи корпоративного управління професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків;
- 35) встановлювати вимоги до порядку, строків та змісту інформації, що подається сторонами деривативних контрактів та договорів про купівлю-продаж права вимоги чи інших договорів, наслідками яких є заміна сторони деривативного контракту, до торгового репозиторію, а щодо деривативних контрактів грошового ринку - додатково за погодженням з Національним банком України;
- 36) встановлювати обмеження на вчинення правочинів з фінансовими інструментами для некваліфікованих інвесторів;
- 37) у встановленому нею порядку визначати випадки обов'язковості проведення клірингу центральним контрагентом за деривативними контрактами, укладеними поза регульованим ринком, а за деривативними контрактами грошового ринку - за погодженням з Національним банком України;
- 38) оприлюднювати на своєму офіційному веб-сайті відомості про структуру власності професійних учасників фондового ринку;
- 39) встановлювати факт наявності в правилах функціонування багатосторонньої системи положень, що передбачають обов'язковість централізованого вчинення та централізованого виконання правочинів;
- 40) встановлювати порядок присвоєння унікальних ідентифікаторів продуктів (Unique Product Identifier) та унікальних ідентифікаторів транзакцій (Unique Transaction Identifier);
- 41) здійснювати інші права, передбачені законом.

Стаття 9. Уповноважені особи Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку

Уповноваженими особами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку є:

Голова та члени Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку;

уповноважені Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку посадові особи;

{Абзац четвертий частини першої статті 9 виключено на підставі Закону № 3610-VI від 07.07.2011}

{Абзац п'ятий частини першої статті 9 виключено на підставі Закону № 3610-VI від 07.07.2011}

Уповноважені особи Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку мають право:

безперешкодно входити на підприємства, в установи, організації за службовим посвідченням і мати доступ до документів та інших матеріалів, необхідних для проведення перевірки;

вимагати необхідні документи та іншу інформацію у зв'язку з реалізацією своїх повноважень;

залучати за погодженням з відповідними центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевої влади та самоврядування, підприємствами та об'єднаннями їх спеціалістів, депутатів місцевих рад (за їх згодою) для проведення перевірок та ревізій;

відповідно до розподілу обов'язків чи письмового доручення провадити в межах наданих повноважень розгляд справ про порушення чинного законодавства про ринки капіталу та організовані товарні ринки, у тому числі про систему накопичувального пенсійного забезпечення, видавати розпорядження про усунення порушень такого законодавства, звертатися із заявою або повідомленням про кримінальне правопорушення до органу державної влади, уповноваженого розпочати досудове розслідування, або вживати інших заходів відповідно до законодавства;

вимагати в межах своєї компетенції в посадових осіб підприємств, установ, організацій надання письмових пояснень.

Без згоди Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку уповноважені нею особи не можуть входити до складу комісій, комітетів та інших органів, що формуються центральними державними та місцевими органами виконавчої влади, а також органами місцевого самоврядування.

Стаття 10. Відносини Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку з правоохоронними органами та іншими державними органами

Працівники правоохоронних органів сприяють уповноваженим особам Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку у виконанні ними своїх службових обов'язків. На прохання уповноважених осіб Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку правоохоронні органи надають інформацію, яка є в їх розпорядженні і необхідна для забезпечення належного контролю за ринками капіталу та організованими товарними ринками.

Правоохоронні органи можуть відмовити в наданні відповідної інформації, якщо її розголошення може зашкодити інтересам розслідування кримінальних правопорушень або здійснюваним у законному порядку оперативно-розшуковим заходам.

У разі недопуску працівників Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку до проведення перевірки відповідно до цього Закону, застосування щодо них насильства органи Національної поліції на прохання уповноважених осіб Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку зобов'язані негайно вжити заходів щодо забезпечення проведення перевірки в примусовому порядку.

Органи приватизації зобов'язані надавати Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку необхідні документи про об'єкти державної власності, які приватизуються, якщо в процесі приватизації цих об'єктів буде здійснена емісія цінних паперів згідно з чинним законодавством.

Органи виконавчої влади зобов'язані надавати Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку необхідні документи та інформацію з питань, віднесених до її компетенції, з метою дотримання вимог чинного законодавства про ринки капіталу та організовані товарні ринки.

Статтю 10-1 виключено

Стаття 11. Відповідальність за правопорушення на ринках капіталу та/або організованих товарних ринках

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку застосовує до юридичних осіб фінансові санкції за:

1) розміщення цінних паперів без реєстрації їх випуску в установленому законом порядку -

у розмірі від десяти до п'ятдесяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або в розмірі до ста п'ятдесяти відсотків прибутку (надходжень), одержаних в результаті цих дій;

2) здійснення юридичною особою операції (операцій), пов'язаної (пов'язаних) з безпосереднім провадженням професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках, для здійснення якої (яких) необхідна наявність відповідної ліцензії, без ліцензії на провадження відповідного виду діяльності в межах такої професійної діяльності, або провадження відповідного виду діяльності, що підлягає ліцензуванню на підставі ліцензії, іншої ніж та, що надає право на провадження такого виду діяльності, або провадження професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках з порушенням

умов ліцензування -

у розмірі від п'яти до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

3) ненадання інвестору в цінні папери (у тому числі акціонеру) на його письмовий запит інформації про діяльність емітента в межах, передбачених законом, або надання йому недостовірної інформації -

у розмірі до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

За ті самі дії, вчинені повторно протягом року, -

у розмірі від тисячі до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

4) несвоєчасне надання інформації інвесторам у фінансові інструменти на їх письмовий запит -

у розмірі до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

За ті самі дії, вчинені повторно протягом року, -

у розмірі від ста до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

5) неопублікування, опублікування не в повному обсязі інформації та/або опублікування недостовірної інформації -

у розмірі до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

За ті самі дії, вчинені повторно протягом року, -

у розмірі від тисячі до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

б) нерозміщення, розміщення не в повному обсязі інформації та/або розміщення недостовірної інформації у загальнодоступній інформаційній базі даних Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про ринок цінних паперів -

у розмірі до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

За ті самі дії, вчинені повторно протягом року, -

у розмірі від тисячі до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

7) неподання, подання не в повному обсязі інформації та/або подання недостовірної інформації до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку -

у розмірі до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

За ті самі дії, вчинені повторно протягом року, -

у розмірі від тисячі до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

7-1) неподання, подання не в повному обсязі інформації або подання недостовірної інформації емітентом облігацій або особою, яка надає забезпечення, обов'язок подання якої встановлено законодавством, -

у розмірі до однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

За ті самі дії, вчинені повторно протягом року, -

у розмірі від однієї тисячі до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

8) невиконання або несвоєчасне виконання рішень Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку або розпоряджень, постанов або рішень уповноважених осіб Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо усунення порушень законодавства про ринки капіталу та організовані товарні ринки, у системі накопичувального пенсійного забезпечення, законодавства про акціонерні товариства -

у розмірі від тисячі до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

За ті самі дії, вчинені повторно протягом року, -

у розмірі від п'яти до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

9) порушення Центральним депозитарієм цінних паперів або депозитарною установою порядку провадження депозитарної діяльності, що призвело до втрати інформації, що міститься у системі депозитарного обліку цінних паперів, а також ухилення від внесення змін або внесення завідомо недостовірних змін до системи депозитарного обліку -

у розмірі від п'яти до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

За ті самі дії, вчинені повторно протягом року, -

у розмірі від десяти до п'ятдесяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

9-1) порушення адміністратором за випуском облігацій або особою, відповідальною за проведення зборів власників облігацій, своїх обов'язків, передбачених законодавством, -

у розмірі до однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

За ті самі дії, вчинені повторно протягом року, -

у розмірі від однієї тисячі до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

9-2) порушення емітентом облігацій свого обов'язку щодо призначення адміністратора за випуском облігацій (у тому числі у зв'язку із зміною адміністратора за випуском облігацій у випадках, передбачених законодавством) або порушення обов'язку щодо реєстрації змін до проспекту цінних паперів (рішення про емісію цінних паперів) -

у розмірі до однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

За ті самі дії, вчинені повторно протягом року, -

у розмірі від однієї тисячі до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

{Пункт 10 частини першої статті 11 виключено на підставі Закону № 5178-VI від 06.07.2012}

11) умисні дії, що мають ознаки маніпулювання на організованих ринках, визначені цим Законом -

у розмірі від десяти до п'ятдесяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або в розмірі до ста п'ятдесяти відсотків прибутку (надходжень), одержаних в результаті цих дій;

12) умисне незаконне розголошення, передачу або надання доступу до інсайдерської інформації (крім розкриття інсайдерської інформації в межах виконання професійних, трудових або службових обов'язків та в інших випадках, передбачених законом), а так само надання з використанням такої інформації рекомендацій стосовно придбання або відчуження фінансових інструментів, а також вчинення з використанням інсайдерської інформації на власну користь або

на користь інших осіб правочинів, спрямованих на придбання або відчуження фінансових інструментів, яких стосується інсайдерська інформація, -

у розмірі від десяти до п'ятдесяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або в розмірі до ста п'ятдесяти відсотків прибутку (надходжень), одержаних в результаті цих дій.

За ті самі дії, вчинені повторно протягом року, -

у розмірі від п'ятдесяти до ста тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або в розмірі від ста п'ятдесяти до трьохсот відсотків до прибутку (надходжень), одержаних в результаті цих дій;

13) невиконання умов проспекту цінних паперів, затвердженого у встановленому порядку, або рішення про емісію цінних паперів, випуск яких зареєстровано у встановленому порядку, -

у розмірі до однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

За ті самі дії, вчинені повторно протягом року, -

у розмірі від однієї тисячі до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

14) замовлення послуг з виготовлення, розміщення та/або розповсюдження реклами фінансових інструментів, ринків капіталу та організованих товарних ринків, яка не відповідає вимогам законодавства про рекламу, -

у розмірі від однієї тисячі до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

За ті самі дії, вчинені повторно протягом року, -

у розмірі від п'яти тисяч до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

15) неприпинення розповсюдження реклами цінних паперів у разі визнання емісії таких цінних паперів відповідного випуску недобросовісною або недійсною, або визнання в установленому порядку випуску цінних паперів таким, що не відбувся, -

у розмірі від ста до двохсот відсотків вартості розміщеної реклами.

За ті самі дії, вчинені повторно протягом року, -

у розмірі від двохсот до чотирьохсот відсотків вартості розміщеної реклами;

16) розповсюдження реклами після зупинення в установленому порядку такого розповсюдження Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку -

у розмірі від ста п'ятдесяти до трьохсот відсотків вартості розміщеної реклами.

За ті самі дії, вчинені повторно протягом року, -

у розмірі від трьохсот до шестисот відсотків вартості розміщеної реклами;

17) ненадання депозитарною установою депоненту виписки з рахунка в цінних паперах або інших документів, надання яких передбачено законодавством про депозитарну систему України, -

у розмірі до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

За ті самі дії, вчинені повторно протягом року, -

у розмірі від тисячі до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

{Абзац частини першої статті 11 виключено на підставі Закону № 3267-VI від 21.04.2011}

18) неподання, несвоєчасне подання, подання не в повному обсязі інформації або подання недостовірної інформації про укладення деривативного контракту до торгового репозиторію -

у розмірі до 10 відсотків ціни деривативного контракту на момент його укладення.

За ті самі дії, вчинені повторно протягом року, -

у розмірі до 50 відсотків ціни деривативного контракту на момент його укладення;

19) порушення порядку набуття або збільшення участі у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків -

у розмірі до 10 відсотків номінальної вартості придбаних акцій (часток) професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, якщо особа набула або збільшила пряму участь у професійному учаснику ринку капіталу та організованих товарних ринків, -

у розмірі до 10 відсотків номінальної вартості акцій (часток), що належать акціонеру (учаснику) професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, через якого особа набула або збільшила участь у професійному

учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків, якщо особа набула або збільшила опосередковану участь у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку застосовує до особи, яка набула або збільшила істотну участь у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків, або до будь-якої з осіб у структурі власності професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, через яку така особа набула або збільшила істотну участь у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків, фінансові санкції за порушення порядку набуття або збільшення участі у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків -

у розмірі до 10 відсотків номінальної вартості придбаних акцій (часток) професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, якщо особа набула або збільшила пряму участь у професійному учаснику ринку капіталу та організованих товарних ринків, -

у розмірі до 10 відсотків номінальної вартості акцій (часток), що належать акціонеру (учаснику) професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, через якого особа набула або збільшила участь у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків, якщо особа набула або збільшила опосередковану участь у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків.

Крім застосування фінансових санкцій за правопорушення, зазначені у цій статті, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку може зупиняти або анулювати ліцензію, передбачену статтею 4 цього Закону.

Крім застосування фінансових санкцій за правопорушення, зазначені у цій статті, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку може анулювати свідоцтво про реєстрацію об'єднання як саморегульованої організації ринків капіталу, яке було видано такому об'єднанню.

Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про застосування заходу впливу у вигляді накладення штрафу набирає чинності з робочого дня, наступного за днем прийняття такого рішення. У разі якщо рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про застосування заходу впливу у вигляді накладення штрафу протягом місяця з дня набрання ним чинності не було виконано або не було оскаржено у судовому порядку, таке рішення набуває статусу виконавчого документа, підлягає оформленню Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку відповідно до вимог Закону України "Про виконавче провадження" та

передається до органів державної виконавчої служби для примусового виконання згідно із законодавством.

Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про застосування заходу впливу у вигляді накладення штрафу може бути оскаржено у судовому порядку відповідно до законодавства. У разі якщо зазначене рішення протягом місяця з дня набрання ним чинності було оскаржено у судовому порядку та адміністративним судом було відкрито провадження у справі про оскарження зазначеного рішення, таке рішення набуває статусу виконавчого документа з дня набрання законної сили відповідним судовим рішенням з урахуванням строків, передбачених Законом України "Про виконавче провадження".

Про накладення штрафів на комерційні банки Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку інформує Національний банк України у триденний термін.

Стаття 11-1. Призначення тимчасового адміністратора професійного учасника депозитарної системи України

1. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку має право прийняти рішення про призначення тимчасового адміністратора професійного учасника депозитарної системи України у разі:

- 1) двох або більше порушень професійним учасником депозитарної системи України законних вимог Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку;
- 2) зменшення розміру власного капіталу професійного учасника депозитарної системи України на 30 відсотків протягом останніх шести місяців;
- 3) якщо професійний учасник депозитарної системи України протягом п'яти робочих днів не виконує 10 і більше відсотків зобов'язань, строк виконання яких настав;
- 4) арешту або набрання законної сили обвинувальним вироком щодо посадових осіб професійного учасника депозитарної системи України;
- 5) вчинення професійним учасником депозитарної системи України дій щодо приховування рахунків, будь-яких активів, реєстрів, звітів та інших документів;
- 6) необґрунтованої відмови професійного учасника депозитарної системи України у наданні документів чи інформації, передбачених законом, уповноваженим особам Комісії;

- 7) наявності публічного конфлікту серед посадових осіб професійного учасника депозитарної системи України;
- 8) подання наглядовою радою або правлінням професійного учасника депозитарної системи України клопотання про призначення тимчасової адміністрації;
- 9) наявності ознак фінансової нестабільності відповідно до критеріїв, визначених Комісією;
- 10) порушення законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів;
- 11) невиконання вимог закону щодо розкриття відомостей про власників істотної участі у професійному учаснику депозитарної системи України в обсязі, визначеному Комісією.

Зазначене рішення може бути прийняте Комісією також в інших випадках, передбачених законом або нормативно-правовими актами Комісії.

2. Інформація про призначення тимчасового адміністратора розміщується у день його призначення на офіційному веб-сайті Комісії та публікується протягом трьох днів у газеті "Урядовий кур'єр" або "Голос України".

3. Рішення про призначення тимчасового адміністратора професійного учасника депозитарної системи України - банку приймається Національним банком України за поданням Комісії.

Стаття 11-2. Тимчасовий адміністратор професійного учасника депозитарної системи України

1. Тимчасовим адміністратором професійного учасника депозитарної системи України може бути:

незалежний експерт (за договором);

працівник Комісії.

Тимчасовим адміністратором може бути лише особа, яка має бездоганну ділову репутацію, повну вищу економічну чи юридичну освіту, сертифікат на право провадження професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках в Україні та досвід роботи, необхідний для виконання функцій тимчасового адміністратора, відповідно до вимог, установлених Комісією.

Комісія має право у будь-який момент усунути тимчасового адміністратора від виконання обов'язків у разі невідповідності його діяльності встановленим вимогам.

У разі призначення тимчасовим адміністратором незалежного експерта між ним та Комісією укладається договір, типова форма якого затверджується Комісією.

Оплата праці тимчасового адміністратора - незалежного експерта, а також спеціалістів, залучених тимчасовим адміністратором для забезпечення здійснення своїх повноважень, проводиться згідно з укладеними з ними договорами за рахунок коштів професійного учасника фондового ринку.

2. Тимчасовим адміністратором не може бути особа, яка:

1) є кредитором, пов'язаною особою або акціонером (учасником) професійного учасника депозитарної системи України. Вимоги цього пункту в частині пов'язаної особи акціонера (учасника) професійного учасника депозитарної системи України не поширюються на працівника Комісії;

2) має судимість, не погашену і не зняту в установленому законом порядку, або є обвинуваченою по кримінальній справі.

3. Тимчасовий адміністратор не має права:

1) приймати прямо або опосередковано будь-які послуги, подарунки та інші цінності від осіб, заінтересованих у вчиненні будь-яких дій, пов'язаних з призначенням тимчасового адміністратора;

2) використовувати або дозволяти використовувати майно, яке тимчасовий адміністратор має право контролювати, у своїх інтересах або в інтересах третіх осіб;

3) розголошувати інформацію про професійну діяльність професійного учасника депозитарної системи України, якщо це не пов'язано з виконанням повноважень тимчасового адміністратора.

4. Невиконання або неналежне виконання тимчасовим адміністратором своїх повноважень, що завдало збитків професійному учаснику депозитарної системи України або іншим учасникам ринку цінних паперів, є підставою для припинення виконання ним обов'язків та відшкодування за його рахунок у повному обсязі завданих збитків.

5. З дати прийняття Комісією рішення про призначення тимчасового адміністратора повноваження органів професійного учасника депозитарної системи України переходять тимчасовому адміністратору.

З дати прийняття Комісією рішення про припинення повноважень тимчасового адміністратора професійного учасника депозитарної системи України поновлюються повноваження органів професійного учасника депозитарної системи України.

Вчинені посадовою особою професійного учасника депозитарної системи України після призначення тимчасового адміністратора правочини від імені або в інтересах цього професійного учасника депозитарної системи України є нікчемними.

6. Тимчасовий адміністратор припиняє свою діяльність з дня прийняття Комісією рішення про його усунення від виконання обов'язків.

Стаття 12. Порядок застосування санкцій до юридичних осіб за правопорушення на ринках капіталу та організованих товарних ринках, у системі накопичувального пенсійного забезпечення

Уповноважена особа Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, яка виявила факт вчинення юридичною особою правопорушення на ринках капіталу та організованих товарних ринках, у системі накопичувального пенсійного забезпечення, складає акт, який разом з письмовими поясненнями керівника, іншої відповідальної посадової особи та пов'язаними з таким правопорушенням документами протягом п'яти робочих днів подає уповноваженій особі Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, яка має право застосовувати санкцію за правопорушення на ринках капіталу та організованих товарних ринках, у системі накопичувального пенсійного забезпечення.

Санкції застосовуються Головою Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, членом Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, уповноваженими Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку посадовими особами після розгляду документів, що підтверджують факт правопорушення.

У разі якщо під час проведення перевірки уповноваженою особою Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку проводилося вилучення документів, які підтверджують факт порушення, до акта про правопорушення додаються їх копії, а також протокол про вилучення.

Вилучення документів, що підтверджують факт правопорушення, проводиться на строк до трьох робочих днів з обов'язковим складенням протоколу, в якому зазначаються дата його складення, прізвище і посада особи, яка провела вилучення, перелік вилучених документів та день, у який вони відповідно до

цього Закону мають бути повернені. Протокол складається у двох примірниках та підписується уповноваженою особою Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, яка провела вилучення документів. Представнику юридичної особи, документи якої вилучені, у момент вилучення документів видається один з примірників протоколу про їх вилучення.

Уповноважена особа Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку приймає рішення про застосування санкції протягом 30 робочих днів після отримання документів, що підтверджують факт правопорушення. Рішення про застосування санкції оформляється постановою, що надсилається юридичній особі, до якої застосовано санкцію, офіційним каналом зв'язку.

Юридична особа може бути притягнута до відповідальності за вчинення правопорушення на ринках капіталу та організованих товарних ринках, у системі накопичувального пенсійного забезпечення не пізніше трьох років з дня його вчинення незалежно від санкції.

Юридична особа не може бути притягнута до відповідальності за дії, що були предметом перевірки, за результатами якої не було виявлено правопорушень на ринках капіталу та організованих товарних ринках, у системі накопичувального пенсійного забезпечення.

Статтю 13 виключено

Стаття 14. Кримінальна і майнова відповідальність за порушення законодавства про ринки капіталу та організовані товарні ринки

Посадові особи, які порушують законодавство про ринки капіталу та організовані товарні ринки, несуть кримінальну і майнову відповідальність, установлену відповідними законодавчими актами України.

Стаття 15. Відповідальність Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та її посадових осіб

Посадові особи Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку за невиконання або неналежне виконання посадових обов'язків несуть відповідальність у порядку, визначеному законодавством України.

Шкода, заподіяна учасникам ринків капіталу та організованих товарних ринків неправомірними діями Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку при здійсненні контрольних та розпорядчих повноважень, підлягає відшкодуванню в повному обсязі за рахунок держави відповідно до чинного законодавства.

Стаття 16. Порядок розгляду спорів

Спори, що виникають у ході застосування цього Закону, вирішуються судом у встановленому порядку.

Статтю 17 виключено

Стаття 18. Фінансування та матеріально-технічне забезпечення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку

Фінансування Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та органів, які утворюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку відповідно до мети діяльності, здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України.

Президент України

Л.КУЧМА

м. Київ

30 жовтня 1996 року

№ 448/96-ВР

Закон чинний. Актуальність перевірено 10.02.2021